

Sygn. akt II CSK 509/14

POSTANOWIENIE

Dnia 24 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa Miasta Ł.
przeciwko T. [...] Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością
w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 marca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 28 lutego 2014 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pozwana T. [...] sp. z o.o. z siedzibą w Ł. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 lutego 2014 r., zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 9 lipca 2013 r. poprzez obniżenie wysokości zasądzonej na rzecz powoda Miasta Ł. kwoty 91.823,67 zł do 87.858,93 zł tytułem należności obejmującej opłaty roczne za użytkowanie wieczyste i oddalającego apelację pozwanej w pozostałej części.

Sąd Najwyższy, oceniając – na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. – skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Pozwana oparła wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania na przyczynie wskazanej w art.

398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c., podnosząc, że zachodzi konieczność wykładni art. 77 ust. 2a u.g.n. w zakresie dotyczącym jego zasięgu przedmiotowego, w szczególności czy ma on zastosowanie wyłącznie w postępowaniu aktualizacyjnym, oraz skarga jest oczywiście zasadna wobec odmowy zastosowania wymienionego przepisu przez sąd w obecnym procesie o zapłatę.

Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego przyczyna kasacyjna odwołująca się do potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis, mimo wystąpienia takiej potrzeby, nie doczekał się wykładni albo że niejednolita jego interpretacja wywołuje w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych rozbieżności w judykaturze (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.; z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności, zawierającej szczegółowe jej omówienie, a w wypadku istnienia rozbieżności także przytoczenia odpowiednich orzeczeń (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, nie publ.; z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009, nr 3-4, poz. 43; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06; z dnia 30 maja 2005 r., I PK 23/05, nie publ.). Takiej motywacji brak, a skarżący odwołuje się jedynie do oceny, że nie rozłożenie opłaty w obecnym procesie stanowić będzie sanowanie czynności prawnej dokonanej niezgodnie z przepisem art. 77 ust. 2a u.g.n. Pomija przy tym, że w administracyjnym postępowaniu aktualizacyjnym nie zakwestionował skutecznie wysokości i sposobu wyliczenia tej opłaty, stąd wiążące między stronami jest ukształtowanie stosunku prawnego dokonane przez właściciela gruntu poprzez wypowiedzenie opłaty i złożenie oferty jej nowej wysokości. Wyjaśniając znaczenie regulacji zawartej w art. 77 ust. 2a u.g.n. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 28 lutego 2013 r., III CZP 110/12 (OSNC 2013, Nr 10, poz. 114) rzeczywiście wskazał, że w przypadku, gdy zaktualizowana wysokość opłaty rocznej

przewyższa, co najmniej dwukrotnie wysokość dotychczasowej opłaty, użytkownik wieczysty w drugim roku od aktualizacji wnosi opłatę w wysokości stanowiącej sumę dwukrotności dotychczasowej opłaty i połowy nadwyżki ponad dwukrotność tej opłaty, a w trzecim roku od aktualizacji wnosi opłatę w wysokości stanowiącej sumę opłaty ustalonej w drugim roku i połowy nadwyżki ponad dwukrotność dotychczasowej opłaty. Niemniej judykatura zgodnie przyjmuje, że konstytucyjny charakter prawomocnych orzeczeń wydanych w postępowaniach aktualizacyjnych (zarówno na etapie postępowania administracyjnego jak i sądowego) uniemożliwia ponowne rozstrzyganie tej kwestii, oraz zbliżonej odnoszącej się do zaliczania wartości nakładów poniesionych przez użytkownika wieczystego w postępowaniu o zapłatę nieuiszczonej opłaty (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2013 r., IV CSK 613/12, OSNC-ZD 2013, nr 4, poz. 84, z dnia 21 lutego 2013 r., IV CSK 430/12, nie publ., z dnia 21 maja 2014 r., II CSK 451/13, nie publ., z dnia 5 grudnia 2013 r., V CSK 5/13, nie publ.). Odmienne jednostkowe stanowisko Sądu Najwyższego wskazujące na dopuszczalność zastosowania art. 77 ust. 2a u.g.n. dopiero po uprawomocnieniu się konstytucyjnego wyroku aktualizującego wysokość opłaty rocznej (wyrok z dnia 6 grudnia 2012 r., III CSK 62/12, nie publ.) nie wystarcza do przyjęcia, że istnieją rozbieżności wymagające ponownej wypowiedzi w tym przedmiocie.

Przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym jego zdaniem Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią jurydyczną

argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia. Uzasadnienie przyczyny przedstawione w skardze z powodów powołanych wyżej nie spełnia tych wymagań.

Zwrócić ponadto należy uwagę na wewnętrzną sprzeczność obu przyczyn, gdyż twierdzenie o istnieniu konieczności wykładni art. 77 ust. 2a u.g.n. wobec istnienia wątpliwości co do jego znaczenia normatywnego wyklucza kwalifikację skargi jako oczywiście uzasadnionej.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanego do rozpoznania.

[l.n]